

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 04.03.2026 р.

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 04-03-20157-26

Замовник:

Виконавчий комітет Великобичківської селищної ради

1. Назва документа державного планування:

Детальний план території земельної ділянки для будівництва та обслуговування міні гідроелектростанції (МГЕС№2) дериваційного типу, потужністю до 1 МВт за межами населеного пункту селище Великий Бичків в урочищі Пасічний на річці Шопурка Великобичківської територіальної громади, Рахівського району, Закарпатської області, орієнтовною площею 2,003 га

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальний план території є містобудівною документацією місцевого рівня, яка визначає функціональне призначення, параметри забудови земельної ділянки, з метою розміщення об'єкту будівництва, формування принципів планувальної організації забудови, уточнення в більш крупному масштабі положень схеми планування території, визначення планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства, з метою залучення інвестицій, згідно інтересів територіальної громади, заходів щодо реалізації містобудівної політики розвитку території району, визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки. Передбачається будівництво малої гідроелектростанції загальною встановленою потужністю до 1 МВт, на річці Шопурка. Проект розробляється відповідно до: - Земельного, Водного та Лісового кодексів України; - Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»; - Закону України «Про управління відходами»; - Закону України «Про охорону атмосферного повітря»; - Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; - Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»; - Закону України «Про природно-заповідний фонд України»; - Закону України «Про екологічну мережу України»; - Закону України «Про охорону земель»; - Закону України «Про рослинний світ»; - Закону України «Про тваринний світ»; - Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»; - ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»; - ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»; - ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»; - ДСП - 173 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»; - ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»; - ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»; - ДБН Б.1.1-14:2021

Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні.

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Річка Шопурка — права притока Тиси — утворюється від злиття Малої Шопурки і Середньої Ріки, які беруть початок на південно-західному схилі хребта Свидовець на висоті 1580 м н.р.м. Вони течуть по вузьких глибоких долинах, схили яких майже повністю покриті лісом. Довжина Шопурки 13 км (разом з Малою Шопуркою 41 км), площа водозбору 283 км². Річка гірського типу. Ширина басейну 8-10 км, крутизна схилів 20-40°, а падіння русла 26 м/км. Швидкість течії у межень 2-3 м/с. Середні витрати 8,9 м³/с. В основу будівництва та експлуатації міні гідроелектростанції дериваційного типу закладено використання невеликої гірської річки, без суттєвих змін ландшафту, не порушуючи перебігу біологічних та гідрохімічних процесів, причому сприяючи зменшенню ерозії ґрунтів та захисту регіону від сезонних повеней. МГЕС знаходитиметься за межами селища Великий Бичків, на лівому березі річки Шопурка, ділянка вільна від забудови. Земельна ділянка межує з півночі з руслом р. Шопурка, зі сходу – з існуючою автомобільною дорогою, з півдня – з існуючою автомобільною дорогою та р. Шопурка, з заходу – з руслом р. Шопурка. Ділянка під будівництво МГЕС знаходиться на відстані 2,0 км від селища Великий Бичків, 2,5 км від селища Кобилецька Поляна, 180,0 км від обласного центру м. Ужгород та 45 км від районного центру м. Рахів. Доступ до ділянки здійснюватиметься по існуючій асфальтовій дорозі в межах селища. Планована діяльність відноситься до другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»: - ч. 4 енергетична промисловість (гідроелектростанції на річках незалежно від потужності). - ч. 10 інфраструктурні проекти (проведення робіт з розчищення і днопоглиблення русла та дна річок, берегоукріплення, зміни і стабілізації стану русел річок).

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Ділянка під будівництво МГЕС дериваційного типу знаходиться за межами населеного пункту селища Великий Бичків на річці Шопурка, вище автомобільного мосту автодороги Т0738. Проектована територія це існуюче русло річки Шопурка, вільна від забудови, інженерних споруд та берегоукріплення. а) Вплив планованої діяльності на атмосферне повітря може проявлятися під час будівництва об'єктів та облаштування території: від роботи двигунів транспортних засобів, викидами пилу при проведенні земляних робіт. Дані речовини будуть утворюватися в незначних кількостях, без перевищень норм ГДК. Гідроелектростанції за своєю специфікою у порівнянні з альтернативними тепловими електростанціями володіють основною перевагою, пов'язаною з відсутністю викидів шкідливих речовин у атмосферу та забруднення атмосферного повітря. Тому при експлуатації вплив на атмосферне повітря буде мінімальним. Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планованої діяльності (значних виділень парникових газів, теплоти, вологи тощо) не відбудеться. Вплив на водне середовище може проявлятися від будівельних робіт, що можуть бути джерелом забруднення поверхневих і підземних вод внаслідок випадкового викиду забруднювальних речовин, що будуть використовуватись на будівельному майданчику. По впливу на поверхневі води найбільш суттєвим фактором є можливість замутненості шарів води в місцях відсіпання ґрунту під уріз води та біля робочих частин техніки для виймання ґрунту – збільшення мутності води на прибережних ділянках при виході надлишкової води при осушенні розробленого з під води ґрунту на берегових ділянках відвалу та викиду частини ґрунту при ґрунтових роботах на акваторії. Вплив на ґрунтовий покрив полягатиме у порушенні земель, не великих об'ємах земельних робіт, пов'язаних з

переміщенням ґрунту у тимчасові відвали, очищенням території від дерево-чагарникової рослинності. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються. Планована діяльність передбачає утворення будівельних відходів на етапі будівництва та твердих побутових відходів на етапі функціонування проєктованих об'єктів. Відходи зберігаються в окремих контейнерах в відведеному місці (зона накопичення відходів). У міру накопичення відходи будуть вивозитися для подальшого повторного використання та утилізації. б) На території опрацювання детального плану території відсутні об'єкти природно-заповідного фонду України. Шопурка - права притока Тиси (басейн Дунаю). Свою назву набуває після злиття Малої та Середньої Шопурки. Бере початок (р.Мала Шопурка) із мало дебітних джерел, на південному схилі г.Унгаряска на висоті близько 1550 м абс., впадає в Тиса на 927 км від гирла на висоті 320м.абс. в селищі Великий Бичків, великих притоків немає. В річку впадає 18 притоків довжиною менше 10 км. Найвищий за розташуванням населений пункт в долині річки, в її гірській частині – селище Кобилецька Поляна. Довжина річки 13 км (разом з Малою Шопуркою — 41 км), площа водозбору 283 км². Річка гірського типу, густотою річкової сітки більше 1,0 км/км², середнім нахилом 30% Ширина басейну 8—10 км, крутизна схилів 20—40°, падіння річки 26 м/км. Швидкість течії у межень 2—3 м/с. Середні витрати 8,9 м куб/с. Русло слабо звивисте, помірно розгалужене. Острови зустрічаються через кожні 5-10 км, довжина їх 3-60м, ширина 15-20м, висота 0,4-0,8м, в паводки затоплюються, складені суглинками або гальковиком, задерновані, деякі з них заросли рідким чагарником, окремими деревами. Дно Шопурки рівне, у верхів'ї кам'янисте, валунне, нижче в середній та гирловій частині – гальково кам'янисте. Береги круті, рідше обривисті, часто зливаються зі схилами долин. в) Транскордонні наслідки для довкілля та здоров'я населення не очікуються. Документом державного планування не передбачається розташування проєктованих об'єктів в безпосередній близькості до державного кордону. Крім того, проєктом детального плану території не передбачається такий вплив на русло, долину та водний режим у р. Шопурка, який може змінити водний та інші режими. Планована діяльність носить локальний характер, значних змін у показниках річки не очікується.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

1. Нульова альтернатива. У разі відмови від реалізації будівництва, призведе до неможливості подальшого економічного розвитку населеного пункту. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо не задовільного якісного стану існуючих електромереж, а саме в плані падіння напруги в мережі при пікових навантаженнях . 2. Пропонований варіант. Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єктів доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні технології та матеріали, зокрема огорожуючі конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, сучасні альтернативні джерела енергії, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо. Вибір проведено з урахуванням техніко-економічних міркувань та з урахуванням найбільш економічного використання земель, а також соціально-економічного розвитку району. Також буде розглянуто альтернативні варіанти щодо технічного та технологічного забезпечення об'єктів будівництва.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Для розробки Звіту про стратегічну екологічну оцінку необхідно використовувати наступну інформацію: - доповіді про стан довкілля. - статистичну інформацію. - фонові та лабораторні дослідження стану довкілля. - дані моніторингу стану довкілля. - оцінку впливу на довкілля планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля. - пропозиції щодо зміни існуючого функціонального використання території. З огляду на характер такого виду документації як детальний план території, ключовим

завданням у виконанні СЕО проекту є методи стратегічного аналізу, насамперед аналіз контексту стратегічного планування, що передбачає встановлення зв'язків з іншими документами державного планування та дослідження нормативно-правових умов реалізації рішень детального плану. Застосування цільового аналізу при проведенні СЕО дозволить встановити відповідність рішень детального плану території загальним цілям охорони довкілля та забезпечення безпечного для здоров'я та населення середовища існування.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством. Так, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища. Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог. В цілому, розроблений відповідно до державних містобудівних норм, санітарних норм і правил, проект детального плану території не матиме негативних наслідків. Плановане місце будівництва МГЕС має ряд особливостей і переваг, які значною мірою мінімізують можливі негативні впливи на довкілля. Разом з цим, проектом передбачено також ряд запобіжних і пом'якшуючих заходів: - заборона будівельних робіт у періоди нересту та зимування риб; - встановлення режимів та регламентів роботи гідровузла, які б забезпечували необхідне регулювання залежно від гідрологічної та гідроекологічної ситуації; - лімітований максимальний відбір води на турбіну; - облаштування рибопропускної споруди - рибоходу; - встановлення рибозахисного обладнання; - встановлення шумозахисного екрана-огорожі навколо будівельного майданчика; - максимальне виконання будівельних робіт поза межами русла річки; - періодичне очищення водойми верхнього б'єфу від донних наносів; - затримування та механічне вилучення річкового сміття, решток дерев і чагарників, що часто трапляються у руслі та формують перешкоди для проходження води; - грошова компенсація збитків, завданих рибному господарству внаслідок скаламучення води у період будівництва; - зариблення ділянки річки окремими видами риб, що могли постраждати від будівництва чи експлуатації МГЕС; - проведення моніторингу гідрологічних параметрів та стану окремих компонентів довкілля для виявлення можливих змін та оперативного реагування на них.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку визначається статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» і складається з наступних розділів: – зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування; – характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); – характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); – екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); – зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на державному та місцевому рівнях, що стосуються документа державного планування; – опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків; – заходи, що

передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування; – обґрунтування вибору виправданих альтернатив, якщо такі розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки); – заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; – опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності); – резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження та пропозиції та строки їх подання

Зауваження та пропозиції подаються до відділу містобудування, архітектури, комунального майна та капітального будівництва виконавчого комітету Великобичківської селищної ради: селище Великий Бичків, вул. Шевченка, 10. e-mail адреса: mistobud@bychkivrada.gov.ua. Строк подання 14 днів з дня публікації заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки.

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО:

Заяву оприлюднено на фіційному веб-сайті Великобичківської селищної ради від 05.03.2026

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Виконавчий комітет Великобичківської селищної ради/БУРСА ОЛЕГ ІВАНОВИЧ